

vægt også her på rammebetingelser og en mindre vægt på virksomhedstilskuddene, som stadig kan være der – og det var sådan set det, jeg hørte hr. Ebbe Kalnæs spørge til – og de vil kunne være der, men de vil være der i et mindre omfang, end vi har set tidligere.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 176: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Merudgiftsydelse, godkendelse af private botilbud for voksne, revision af støtte- og kontaktpersonordningen og revision af reglerne om særlige personlige hjælpemidler). Af socialministeren (Karen Jespersen). (Fremsat 26/1 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karen J. Klint (S):

Lovforslaget vedrører fire sæt ændringer af serviceloven, nemlig for det første en tydeliggørelse af reglerne for den årlige merudgiftsydelse til handicappede børn og for det andet en forbedring af reglerne for godkendelse af og tilsyn med private botilbud til voksne, således at det fremover bliver beliggenhedsamtet, der får kompetencen til godkendelse og forpligtelsen til at føre tilsyn, uanset om amtet selv anvender nogle af pladserne.

Dette vil øge myndighedernes muligheder for et kvalificeret samarbejde med bostedet, idet en fjernbeliggende kommune eller amt i sagens natur har praktiske problemer med at have en meget tæt kontakt med bostedet. Der er i

høringssvarene flere gode tilbagemeldinger om, hvordan godkendelse og tilsyn bør fungere, så her er god rådgivning, når efterfølgende vejledning skal skrives.

Forslaget indebærer en udgiftsøgning til tilsyn, men giver så også en større sikkerhed for, at bostedernes kvalitet er i orden, også selv om de naturligvis fortsat skal have en frihed til netop at udvikle deres specielle tilbud, så de fortsat er et relevant alternativ til andre valg af behandlings- og botilbud.

Det tredje sæt ændringer omhandler støtte- og kontaktpersonordningen til sindslidende, som der er skabt nogle gode muligheder for, og som vi endnu arbejder med. I den lov var der en regel om en revision nu, men vi beder om, at revisionen udsættes til Folketingets år 2002-2003.

Endelig flyttes der noget på bevillingskompetencen inden for visse synshjælpe midler til amtskommunerne, så der bliver mere sammenhæng i den servicering af borgerne og det bliver lettere for borgerne at finde rundt i de forskellige regler.

Den socialdemokratiske gruppe kan støtte alle fire ændringer, og da den radikale ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg også meddele, at den radikale gruppe støtter forslaget.

Erik Larsen (V):

I Venstre er vi meget tilfredse med ministerens lovforslag, som ligger til behandling her i dag. Det er jo, som den socialdemokratiske ordfører lige har nævnt, en række justeringer af den sociale servicelov.

Vi finder, at det er utrolig positivt, at der nu bliver godkendelsesprocedurer for voksentilbud. Der har jo været en lang række eksempler på, at de tilbud, som gives voksne over 18 år, ikke lever op til de krav og de forventninger, som man må have til et tilbud, der gives til personer, som af den ene eller anden grund har behov for støtte.

Det er også glædeligt, at der bliver skabt nogle nye rammer om merudgiftsydelsen til personer med handicappede børn. Vi er af den opfattelse, ligesom ministeren i sin fremsættelse giver udtryk for, at der aldrig ved tilblivelsen af den sociale servicelov har været tale om at ændre på den praksis, som var gældende i den tidligere bistandslov på det her område.

Det, man så i nogle af høringssvarene kan se, er, at der stadig væk bliver stillet spørgsmål ved, om det her lovforslag får tingene til at ven-

de tilbage til den tilstand, der var i den gamle bistandslov. Det er noget af det, som vi må prøve at kigge på under udvalgsbehandlingen: Er der hold i den påstand?

Med hensyn til støtte- og kontaktpersonerne er vi også i Venstre enige i, at det er en god ting at udskyde revisionen. Det er jo et tiltag, som har haft en stor og positiv betydning for en lang række af de mennesker, som i den ene eller anden grad har haft en psykisk lidelse. Og vi synes, det er en fremragende ordning, at der i det her er tale om et tiltag, som både har et professionelt islæt, og som også i vid udstrækning bygger på frivillige organisationers absolut seriøse medvirken.

Så alt i alt har vi kun positive tilkendegivelser fra Venstres side til det her lovforslag, og vi vil bidrage til en seriøs udvalgsbehandling.

Jens Heimbürger (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter de foreslåede justeringer af den sociale servicelov. Vi vil gerne være med til at udrydde tvivlen om, hvilken beregningsmetode der skal anvendes til udmåling af merudgifterne ved pasning af børn med handicap. Der er ingen tvivl om, disse familier har brug for assistance og derfor også brug for en afklaring af assistancens omfang.

Vi støtter ligeledes en omlægning af tilsynsmyndigheden for botilbud til voksne, og vi støtter også, at videreførelsen af støtte- og kontaktpersonordningen til sindslidende kan fortsætte. Denne gruppe er jo blandt de absolut mest udsatte. Endelig finder vi det ganske fornuftigt at samle kompetencen for bevilling af optikunderstøttende hjælpemidler hos amterne.

Vi støtter forslaget.

Villy Søvnal (SF):

Lovforslaget indeholder det, man kunne kalde alt godt fra socialministeren siden sidst. Det er dels en præcisering af, at reglerne om merudgifterne til pasning af et barn med handicap er uændret fra den gamle bistandslov til serviceloven – det tror jeg er vigtigt at få fastlagt for tydelighedens skyld – dels indførelse, og det er nyt, af en godkendelses- og tilsynsordning for private botilbud til voksne. Det er et gammelt ønske fra SF, der herved opfyldes, og det skal ministeren bestemt ikke have utak for.

De private botilbud for voksne er kendetegnet ved en meget stor mangfoldighed, både hvad angår målgruppen, det pædagogiske ar-

bejde og de funktioner, der varetages. Tilbudene retter sig til så forskellige grupper som sent udviklede, psykisk syge, udviklingshæmmede og stofmisbrugere m.fl. Organisatorisk spænder tilbudene fra en slags udvidet familiepleje til højt specialiserede behandlingstilbud.

Det er afgørende for den lovgivning, som det her er starten på, at finde netop den balance, der sikrer kvalitet og udskiller tilbud med manglende kvalitet, samtidig med at netop mangfoldigheden og fleksibiliteten ikke forsvinder. For at det kan lykkes, er det vigtigt, at rollerne for tilsynsmyndighederne er klare: at amtskommunen varetager den generelle godkendelse og det generelle tilsyn, mens den anbringende kommune fører tilsyn med den enkelte bruger i tilbudet.

Desuden er det afgørende, at der lægges vægt på en samlet vurdering frem for en meget detailorienteret vurdering. Vi kender jo fra børneområdet de problemer, der har været; også dér har vi været nødt til at understrege, at det, der var vigtigt, var den samlede vurdering.

Endelig skal det efter SF's opfattelse præciseres, hvordan det konkrete økonomiske tilsyn varetages med hensyn til budget og regnskaber m.v., for det er ganske afgørende, at man ikke hænger sig i spidsfindigheder på enkelte detailområder, hvis det skal lykkes os at lave de svære specialiserede tilbud, hvor man kan have behov for en større frihedsgrad.

Vi støtter generelt forslaget om godkendelse og tilsyn, men under udvalgsarbejdet vil vi prøve at forbedre forslaget.

Endelig synes vi også, det bør overvejes, om der ikke er brug for en klageinstans for at sikre på den ene side kvaliteten og mangfoldigheden i tilbudene og på den anden side, at vi er i stand til at sortere de ordninger fra, der ikke er tilfredsstillende.

En tredjedel af lovforslaget drejer sig om at forlænge forsøgsordningen med støtte- og kontaktpersoner for sindslidende. Det er vi meget enige i og også i ministerens ønske om hurtigt at etablere botilbud til de dårligste af de sindslidende.

Den sidste del af lovforslaget indebærer, at amtskommuner overtager kompetencen for tildeling af særlige optikunderstøttende og informationsteknologiske hjælpemidler fra kommunerne. Det synes vi da er meget fornuftigt ud fra det grundsynspunkt, at amterne bedst varetager stærkt specialiserede tilbud.

Kurt Christiansen (DF):

Som det også vil fremgå af behandlingen af resten af dagens forslag, er der ingen tvivl om, at Dansk Folkeparti kan støtte alle tiltag, som forbedrer vilkårene for den danske befolkning, især den ældre og/eller svage del.

Tillad mig her at knytte et par enkelte kommentarer til forslaget punkt 5 og 6:

I bestemmelserne om leverandøraftaler og særlige personlige hjælpemidler, jf. lovens § 97, stk. 3 og 4, vil ændringen betyde, at man udskyder revisionen til senest i folketingsåret 2003-2004.

Vi ved alle, at den teknologiske udvikling går hurtigt, og det gør den også på hjælpemiddelområdet, så den udvikling bør meget nøje følges af kommunerne. Så det er Dansk Folkepartis opfattelse, at revisionen bør ske senest i folketingsåret 2001-2002 for at få afdækket, om bestemmelserne om leverandøraftaler og personlige hjælpemidler er de bedst mulige. Dette fremgår også af høringssvarene fra bl.a. Amtsrådsforeningen.

Ligeledes bør revisionen af støtte- og kontaktpersonordningen ske senest i folketingsåret 2001-2002. Det er glædeligt, at ordningen er blevet en succes, men fordi den umiddelbart er en succes, bør vi alligevel spørge os selv, om vi ikke kunne gøre det lidt bedre. Svaret på det spørgsmål skulle jo så gerne fremgå af den eventuelle revision.

Ydermere anbefaler flere organisationer, heriblandt De Samvirkende Invalideorganisationer, at revisionen af disse bestemmelser skal ske via et udvalgsarbejde, hvori berørte organisationer er repræsenteret.

Så jeg skal her sige, at Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget og ser frem til udvalgsarbejdet, hvori høringssvarene fra berørte organisationer bør tages ganske alvorligt.

Ebbe Kalnæs (CD):

Da CD's ordfører ikke kan være til stede, skal jeg kort gøre rede for CD's stilling til det her forslag fra regeringen:

Det drejer sig jo i hovedsagen om en række praktiske tilpasninger, som CD ikke har noget at indvende imod. Det første punkt er næsten en underretningssag og blot en tydeliggørelse af, at det er de årlige og ikke de månedlige merudgifter, som bagatelgrænsen vedrører for de forældre, der vælger selv at passe deres handicappede barn i hjemmet.

Det andet punkt, der vedrører godkendelses- og tilsynsregler for private, midlertidige botilbud for voksne, har CD heller ikke noget imod. Inden for børn og unge-området er det i forvejen sådan, at det er amtskommunen, der godkender opholdssteder, og fremover vil det nu påhvile beliggenhedskommunen eller amtskommunen at godkende og føre tilsyn med de forskellige tilbud til voksne. Der ligger en klar forenkling i det, og det vil være langt mere praktisk end at indblande hver kommune, der køber en enkeltplads. Det koster ganske vist lidt for de stedlige amtskommuner, men til gengæld får det offentlige et bedre samlet kendskab til det enkelte sted, og ansvaret bliver klart placeret. Det mener vi bestemt er en forbedring.

Så har forslaget et punkt, der betyder, at støtte- og kontaktordningen for sindslidende kan køre videre til folketingssamlingen 2003-2004, hvor den så skal tage op til revision. CD er indforstået med denne udskydelse; ordningen ser ud til at fungere fint og er i en god gænge.

Det sidste punkt i lovforslaget drejer sig om, at amterne overtager ansvaret for en række understøttende hjælpemidler fra kommunerne. Der har åbenbart været usikkerhed om, hvem der var den bevilligende myndighed, og det problem foreslås nu løst ved at overføre kompetencen til amterne, og det er vi enig i.

Alt i alt kan CD støtte ministerens lovforslag. Den væsentligste hindring for os er jo fjernet på forhånd, idet brugerbetaling for høreapparater er fjernet.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten synes, det er en uskik at lave hultertilbulter-forslag som det, vi her har fat i. At blande flere forskellige emner sammen på den her måde gør det sværere både for politikerne og offentligheden at gennemskue forslagene.

Enhedslisten kan ikke stemme for det samlede forslag, sådan som det ligger, men vi kan støtte dele af det, og jeg vil derfor kommentere de enkelte afsnit.

Først det med merudgiftsydelsen: Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at det blot er en præcisering af gældende praksis og svarer til principperne i den gamle bistandslov. Sådan lyder det jo ganske fredeligt, men vi kan alligevel ikke støtte ændringen. Vi er imod alle former for brugerbetaling i forbindelse med handicap. Er der ekstraudgifter, er de jo ekstra, også hvis de er mindre end 3.180 kr. om året, og det er jo den beløbsstørrelse, vi taler om, idet en

ottendedel svarer til 265 kr. om måneden, og det er altså 3.180 kr. om året. Jeg kender faktisk masser af familier, hvor en udgift af den størrelse har stor betydning for familiens økonomi.

At have et handicap er i forvejen en stort belastning for barnet og for dets familie, og vi kan ikke fjerne de daglige bekymringer og funktionsindskrænkningerne, men vi kan sikre os, at den optimale hjælp stilles til rådighed, finansieret solidarisk af os alle sammen, og det er begrundelsen for, at vi ikke synes, at der skal være noget, man kunne antyde var en bagatelgrænse. Det er ikke bagateller.

Så vil jeg knytte nogle kommentarer til forslaget om private botilbud:

Vi er meget tilfredse med, at der indføres faste procedurer for godkendelse og tilsyn, sådan at det sikres, at standarden er i orden, men vi har bemærket at Københavns Kommune i sit høringssvar har anført, at dette ikke er en god idé, når det drejer sig om stofmisbrugsbehandling. Københavns Kommune har en meget stor del af landets stofbrugere og derfor selvfølgelig også store erfaringer og interesser på det område.

Jeg læser Københavns Kommunes høringsvar sådan, at de er bange for, at det amt, hvor et botilbud fysisk er placeret, vil have andre interesser end de rent behandlings- og socialfaglige, når det skal godkendes. Det er jo en offentligt kendt hemmelighed, at tolerancen og den sociale forståelse tit slår revner, når de skæve eksistenser pludselig skal bo næsten i ens egen baghave, og jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens kommentar til Københavns Kommunes indvending.

Resten af forslaget er vi godt tilfredse med. Vi synes, det er en rigtig god idé at slå fast, at hvis man f.eks. bevilger en computer til en blind som hjælpemiddel, skal man selvfølgelig også bevillige følgeudgifterne, så hjælpemidlet rent faktisk kan bruges. Det er en god idé.

Til forslaget om ændring af revisionstidspunkterne for bestemmelserne om hjælpemidler og støtte- og kontaktpersoner vil jeg knytte en enkelt bemærkning. DSI foreslår i sit høringsvar, at handicaporganisationerne inddrages i evalueringen af hjælpemiddelreglerne. De foreslår konkret at nedsætte et udvalg, og vi synes, det lyder rigtig fornuftigt at høre dem, der har de daglige brugererfaringer, inden man eventuelt ændrer reglerne. Jeg vil derfor godt høre ministerens kommentar til det også.

Enhedslisten kan altså ikke stemme for det samlede forslag, som det foreligger, men vi er positive over for de elementer, der ikke handler om merudgiftsydelser.

Tove Videbæk (KRF):

Dette lovforslag indeholder flere forskellige emner vedrørende godkendelse af botilbud.

Ifølge forslaget skal amtskommunen godkende botilbudet som generelt egnet. Det gælder især for bosteder, hvor amtskommunerne køber enkeltpladser, idet amtskommune eller kommune jo allerede har godkendt og har tilsynspligten med de bosteder, man har indgået en generel aftale med.

Ifølge § 94 b skal socialministeren fastsætte regler vedrørende godkendelse og tilsyn. Dette mener jeg er positivt, idet der på denne måde vil skabes en slags skabelon for godkendelserne og en vis ensartethed i bedømmelserne. Man kunne måske endog tale om en slags certificering. For botilbudet er det naturligvis meget enklere, at det er amtskommunen, der har tilsynspligten, end hvis syv forskellige kommuner, der har købt enkeltpladser, skal føre tilsyn. Dette kan være dybt belastende for botilbudene.

Det er vigtigt, at der er en bred vifte af behandlingssteder i amterne, både offentlige og private. I bemærkningerne nævnes det da også, at kommuner og amtskommuner kan inddrage f.eks. selvejende institutioner, foreninger og organisationer i arbejdet, og dette er utrolig vigtigt. Der er allerede en bred vifte af selvejende institutioner, der er i gang, og som har opnået en meget stor kompetence og gode resultater på området gennem årene. Men lige så vigtigt er det at bevare ansvaret, godkendelsen vedrørende kvalitet osv. og tilsynet i amtskommunens hænder.

Vigtigt er det også at understrege, at amtskommunen ifølge bemærkningerne ikke på forhånd kan afvise at foretage en generel egnethedsvurdering, fordi amtskommunen måske vurderer, at der lokalt ikke er behov for det pågældende tilbud. Godkendelsen og tilsynet skal alene rette sig mod det private tilbuds generelle egnethed til den pågældende gruppe brugere, så amtsrådet skal altså ikke blande sig i det private tilbuds pædagogik, holdninger, dagsprogrammer osv.

Bemærkningerne understreger i øvrigt også i denne forbindelse, at det ved godkendelser og tilsyn er vigtigt at have for øje, at de private botilbud til voksne er fleksible alternativer til of-

fentlige tilbud, både hvad angår personalesammensætning og det socialpædagogiske indhold: De private bosteder skal altså ikke være kopier af de offentlige botilbud, men alternativer hertil. Ligeledes nævnes det i bemærkningerne, at der er brug for en beskrivelse og undersøgelse af de tilbud, som allerede findes, og jeg synes, det er meget positivt, at Socialministeriet vil iværksætte en undersøgelse på dette område.

Forslaget vedrørende optikunderstøttende synshjælpemidler kan Kristeligt Folkeparti også gå ind for, og vi ser frem til en positiv behandling af forslaget som helhed i udvalget.

Tom Behnke (FRI):

Frihed 2000 er rimelig positiv over for lovforslaget, men der er nogle småting, som jeg vil vende tilbage til.

Det, vi mener er godt i forslaget, er bl.a., at det nu bliver lovfæstet, at det er den stedlige amtskommune, der fører tilsyn med institutioner og lignende opholdssteder for voksne, så vi ved, at institutionerne er godkendt. Hovedsagelig når vi taler om stofmisbrugere, kan det i dag være op til en række kommuner og/eller amtskommuner at skulle føre tilsynet, og det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt. Det hensigtsmæssige er, at institutionen, om jeg så må sige, én gang for alle, men også løbende, er godkendt, og at man ved, hvad det er, der foregår, så de øvrige kommuner og amter, som ønsker at sende nogle af deres borgere til den pågældende institution, ved, at den er godkendt og er i orden. Det eneste, der selv skal holde øje med, er så, at det produkt, der kommer ud, også er i orden og svarer til deres forventninger.

At institutionen som institution er overordnet godkendt af det stedlige amt, synes vi altså er en rigtig god ting. Det er hele forudsætningen for, at de private institutioner kommer mere ind i varmen, så det er en ganske god del af forslaget.

Vi må dog undre os ganske såre over de økonomiske konsekvenser af forslaget. Vi kan ikke forstå – men det kan godt være, ministeren kan svare på det – at der skal 23 årsværk til. Med 14 amter her i landet svarer det til, at der i hvert amt skal være to medarbejdere, der fuldtids året rundt, sommer og vinter, skal føre tilsyn med måske én privat institution. Det kan ikke være rigtigt. Så svært kan det ikke være at føre det tilsyn. Jeg ved godt, at medarbejderne også skal have ferie, og at der kan være sygdom og sådan noget, men alligevel – 23 årsværk for at

holde øje med de institutioner! Det kan ikke passe. Vi må have en eller anden forklaring på, hvordan det kan være, at det nu skal koste yderligere 7,8 mio. kr. Det kan selvfølgelig ikke være rigtigt, og der må være en forklaring på det et eller andet sted.

Det tredje element, jeg vil tage fat i, er støtte- og kontaktpersonordningen for sindslidende, som jo kører ganske fornuftigt, og som ministeriet lægger op til får lov til at køre videre en periode endnu. Det har vi ingen indvendinger imod. Vi har heller ikke nogen indvendinger imod, at det, der hedder optikunderstøttende hjælpemidler og andet, samles, så det hele kommer til at ligge under amtet, så den svære afgrænsningsproblematik, der findes i dag, forsvinder. Når amtet tager sig af det hele, skal man ikke have flere instanser ind i billedet for i virkeligheden ét og samme hjælpemiddel, hvor en anden instans måske skal tage sig af nogle understøttende ting. Det giver selvfølgelig noget bureaukrati og noget bøvl, og det er glædeligt at se, at ministeren har fået øjnene op for det, og at ministeren foreslår at lægge det hele i én instans, så man kan få det hjælpemiddel, man skal have, med understøttende hjælpemidler.

Det sidste element, jeg vil tage fat i, og som bestemt ikke ser særlig godt ud, vedrører dem, der vælger at passe eget barn med handicap i hjemmet. Jeg er helt med på, som ministeren skriver, at det, man i virkeligheden gør med lovforslaget, er at genindføre den retstilstand, der fandtes tidligere, men ikke desto mindre er det en væsentlig forringelse af ordningen i forhold til i dag.

Der lægges op til, at man skal have 12 gange en ottendedel på årsbasis og så divideret ud, hvis man overhovedet skal have lov til at være med i ordningen. Men det er jo problematisk, at det ikke er altid, et menneskeliv varer alle årets 12 måneder. Hvad med de heldigvis ganske få tilfælde, hvor man passer eget barn med handicap i hjemmet, hvis barnet måske afgår ved døden i november måned? Så opfylder man jo ikke 12-måneders-kriteriet, og hvordan skal de 12 gange en ottendedel så divideres ud? Hvordan skal de beregnes?

Det er muligt, jeg har misforstået det. Jeg kan se, at der er stor morskab i øjeblikket nede i embedsmandslogen, og det er jo glædeligt, hvis jeg har misforstået det. Det kan være, embedsmændene kan forklare det på en bedre måde, end de har skrevet i lovforslaget, og det vil jeg

selvfølgelig se frem til, så morskaben kan blive ensidig. Men det fører mig frem til, at under alle omstændigheder – og det er så det politiske – ligger der helt sikkert en klar forringelse i den bestemmelse. Der ligger også en forringelse i, at man siger, at der skal være en bagatelgrænse. Som også fru Jette Gottlieb var inde på, er det en klar forringelse af de tilstande, der findes i dag, og det skal vi selvfølgelig have belyst ganske nøje, inden forslaget når frem til tredje behandling.

Men hvis vi får gode og positive og måske lige så morsomme svar, som embedsmandslogen sidder inde med, kan vi ikke udelukke, at vi vil stemme for forslaget ved tredjebehandlingen.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige til hr. Tom Behnke, at hvis der var nogen, der morede sig i embedsmandslogen, kunne det jo også være, at det var selvironi, at det skyldtes deres egen uformåenhed til at formulere sig, så det er til at forstå. Jeg vil i hvert fald sige, at jeg sætter altid stor pris på hr. Tom Behnkes ordførerbemærkninger – bestemt ikke fordi jeg altid er enig i dem, men jeg oplever altid, at der er gjort et grundigt forarbejde, og at der bliver peget på nogle problemer, som vi kan have gavn af at forholde os til.

Med hensyn til støtte- og kontaktpersonordningen oplever jeg det bestemt ikke, som om der er lagt op til en forringelse; men de nærmere regnestykker vil jeg afholde mig fra at gå ind i. Jeg mener, det er en utrolig god ordning, som er et af de klare fremskridt, Folketinget har vedtaget på det sociale område til stor gavn for nogle af de mennesker, der har det sværest i vores samfund, og jeg synes, vi skal bruge den periode, indtil loven skal revideres igen, til at følge den nøje og snakke med organisationerne på området, sådan som der også er lagt op til.

Hvorvidt revisionsperioden skal være kortere, mener jeg også vi kan diskutere her mellem første og anden behandling. Det er en god ordning, og finder vi ud af, at der er grund til at ændre den og forbedre den, kunne det da godt være en grund til, at det skulle gå hurtigere.

Jeg tror, ordningen har en meget vigtig forebyggende effekt, og derfor synes jeg, der er grund til at se på de mennesker, som man kan sige har meget store sociale problemer. De er måske ikke sindslidende i traditionel forstand, men de kan godt alligevel have de samme pro-

blemer med at klare hverdagen i egen bolig og kan derfor have stor gavn af en støtte- og kontaktperson, men kan måske ikke få en sådan støtte i dag. Det er en af de ting, jeg håber, vi kan snakke videre om, også efter at forslaget er vedtaget.

Fru Jette Gottlieb var inde på spørgsmålet om bagatelgrænsen. Det, der sker med forslaget, er en tydeliggørelse af det, der allerede står i lovgivningen, så der er ikke noget med, at bagatelgrænserne bliver skærpet. Men det kan vi jo også vende tilbage til i udvalget.

Med hensyn til godkendelse af opholdssteder for voksne er det jo en af de større ændringer i forslaget, og det er jo et typisk eksempel på, at et politisk valg aldrig er et valg bare mellem en god beslutning og en dårlig beslutning. Der er plusser og minusser ved de fleste beslutninger, og når vi oprindeligt ikke havde tilsynet med i forslaget, var det netop for at få nogle større frihedsgrader. Når man har tilsynet, har man selvfølgelig også mulighed for at sige nej.

Det samme problem har vi med opholdssteder for børn og unge under 18 år. Her er der også mulighed for at sige nej, men der er altså grænser for, hvor meget anderledes man kan lave det end sådan, som det er grebet an her. Men vi kan da bruge det som en anledning til at diskutere det dilemma, vi er imellem ønsket om et godt tilsyn og muligheden for, at man lokalt siger nej til at give et tilbud til nogle mennesker, som i allerhøjeste grad har brug for et sådant tilbud.

Til hr. Tom Behnke vil jeg sige, at et ordentligt tilsyn er faktisk dyrt, hvis det skal være effektivt. Vi kan selvfølgelig snakke om, hvordan man er nået frem til de 23 årsværk, men jeg ved, at efter at opholdssteder for børn og unge blev flyttet over til amterne, har de haft særdeles meget arbejde med at holde styr på tingene og få orden på regnskaber, lokaleforhold, normeringer, hvordan det fungerer fagligt over for børnene, osv. osv. osv. Men lad os tage en diskussion om, hvad et ordentligt tilsyn egentlig er, og hvad det kræver.

Jeg tror, det var hovedparten af de ting, som ordførerne var inde på, men samlet set var det jo en meget positiv modtagelse af forslaget, og det er jeg selvfølgelig meget glad for.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 75:

Forslag til folketingsbeslutning om retskrav på plejehjemsplads.

Af Inge Refshauge (DF) m.fl.
(Fremsat 25/1 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tror, at forslaget om et egentligt retskrav på en plejehjemsplads til ældre er fremsat i den positive hensigt at give ældre mere trygge vilkår.

Men den måde, forslaget er lavet på, gør, at jeg fristes til at sige, at det godt kan komme til at virke som et paradeforslag, og når jeg siger det, er det, fordi det er et forslag, der ikke vil kunne fungere i virkelighedens verden.

Man kunne også sige, at når man ser forslaget efter i sømmene, jamen så viser det sig, at man ikke kan lave den type forslag, det er i hvert fald meget svært, og jeg synes, at måden her at gribe det an på viser, hvor svært og måske umuligt det er at gå ind og skabe retskrav på denne type sociale tilbud.

Når forslaget handler om et retskrav til ældre på en plejehjemsplads, så virker det jo absurd, at man siger, at ældre jo i terminologien plejer at være mennesker, der er folkepensionister over 67 år, for det er jo absurd at snakke om, at hele den gruppe borgere skulle have et retskrav på en plejehjemsplads. Hvis man altså sætter sig ned og regner det ud, så bliver det jo nogle absurde talstørrelser. Hvis der i princippet skulle være en plejehjemsplads til alle ældre, jeg tror såmænd efter et meget, meget groft skøn, man kunne sige et eller andet sted med 100 mia. kr., men selv hvis man sagde, det var alle ældre

over 80 år, der i princippet skulle være en plejehjemsplads klar til, ville det også være utrolig dyrt.

Så kan det godt være, at forslagsstillerne vil sige, at det jo også er en mindre gruppe, vi taler om, men hvorfor er det så ikke beskrevet, at det er en mindre gruppe? Det tror jeg hænger sammen med det, jeg siger om, hvor svært eller umuligt det er at lave regler på den her måde, for vi kan ikke centralt her fra Folketinget definere, hvad det er for en gruppe mennesker, der har brug for at komme på plejehjem. Det kan ikke defineres aldersmæssigt eller efter plejebenhov, og jeg tror også, det er derfor, at forslagsstillerne har valgt den her meget brede kategori af grænssning.

Dertil kommer jo, at jeg synes, det er et forenklet syn på de ældre, hvor man jo gør dem langt svagere, end de er, når man taler om, at de sådan som gruppe har det her behov for en plejehjemsplads. Dertil kommer også, at det jo er en forældet tankegang at tale om, at det lige præcis er plejehjem, der er brug for.

Vi ved jo, at med loven om ældreboliger, der blev vedtaget i Folketinget i 1987, er der mulighed for at lave boliger, der i langt højere grad er tilpasset de enkelte ældre. Derfor er det også forkert, når den misforståelse endnu en gang bliver gentaget her, at antallet af plejehjem er faldet dramatisk, og jeg synes, det er ærgerligt, for der er bestemt en diskussion at føre om, hvordan vi sikrer, at der er plejehjemspladser nok. Men det er jo forkert at fremstille det, som om der i dag er 12.000 færre plejehjemspladser, end der var for 10 år siden eller i 1987, for det, der jo er sket, er, at man i dag bygger moderne plejeboliger efter ældreboligloven, som jo fungerer som plejehjem på den måde, at der er døgnbemanding under samme tag, som de ældre har deres boliger. Derfor synes jeg, det er vigtigt at holde fast i, at vi i dag faktisk har det største antal plejeboliger, vi sådan set nogen sinde har haft.

Det betyder ikke, at der er pladser nok, men det betyder i øvrigt, at ventelisterne er blevet kortere, og at færre mennesker venter. Det er også på grund af, at der stadig væk er ventelister, at regeringen har lavet en udbygningsplan, plejeboligereformen, i 1996, hvor målsætningen jo er at sikre, at der ikke er ventelister, og det er jo en målsætning, vi holder nøje øje med, og der sker også en jævnlig udbygning år for år, der gør, at antallet på venteliste falder.